

Tirsdag den 8. marts 2011

Fattigdom blandt kvinder

P7_TA(2011)0086

Europa-Parlamentets beslutning af 8. marts 2011 om fattigdom blandt kvinder i Den Europæiske Union 2010/2162(INI).

(2012/C 199 E/09)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og artikel 3, stk. 3, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til artikel 8, 151, 153 og 157 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig bestemmelserne om sociale rettigheder og ligestilling mellem kvinder og mænd,
- der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder fra 1948,
- der henviser til FN's internationale konvention fra 1966 om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder,
- der henviser til FN's konvention fra 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW),
- der henviser til den erklæring og det handlingsprogram, der vedtoges på den 4. internationale kvindekonference i Beijing den 15. september 1995,
- der henviser til årtusindudviklingsmålene, som blev fastsat af FN i 2000, særlig udviklingsmål 1 (udryddelse af ekstrem fattigdom og sult) og udviklingsmål 3 (fremme af ligestilling),
- der henviser til resolution 1558 (2007) fra Europarådets Parlamentariske Forsamling om feminisering af fattigdom,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning) ⁽¹⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1098/2008/EF af 22. oktober 2008 om det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse (2010) ⁽²⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 283/2010/EU af 25. marts 2010 om oprettelse af den europæiske mikrofinansieringsfacilitet Progress til fordel for beskæftigelse og social integration ⁽³⁾,
- der henviser til udkast til Rådets konklusioner af 30. oktober 2007 om gennemgang af medlemsstaternes og EU-institutionernes gennemførelse af Beijing-handlingsprogrammet - Indikatorer for kvinder og fattigdom (13947/07),

⁽¹⁾ EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23.

⁽²⁾ EUT L 298 af 7.11.2008, s. 20.

⁽³⁾ EUT L 87 af 7.4.2010, s. 1.

Tirsdag den 8. marts 2011

- der henviser til Kommissionens beretning af 3. oktober 2008 om gennemførelse af Barcelonamålene om pasningsmuligheder for børn i førskolealderen (KOM(2008)0638),
- der henviser til Kommissionens beretning om ligestilling mellem kvinder og mænd - 2010 (KOM(2009)0694),
- der henviser til Kommissionens interne arbejdsdokument, der er knyttet til Kommissionens beretning om ligestilling mellem kvinder og mænd - 2010 (SEK(2009)1706),
- der henviser til Kommissionens meddelelse om en strategi for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015 (KOM(2010)0491),
- der henviser til Kommissionens interne arbejdsdokument, der er knyttet til Kommissionens meddelelse om en strategi for ligestilling mellem kvinder og mænd - 2010-2015 (SEK(2010)1079 og SEK(2010)1080),
- der henviser til Kommissionens meddelelse om Europa 2020: En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (KOM(2010)2020),
- der henviser til Eurofound's rapport af 24. marts 2010 om anden europæiske livskvalitetsundersøgelse: Familieliv og arbejde,
- der henviser til sin beslutning af 13. oktober 2005 om kvinder og fattigdom ⁽¹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 18. november 2008 med henstillinger til Kommissionen om anvendelse af princippet om lige løn for mænd og kvinder ⁽²⁾,
- der henviser til sin beslutning af 6. maj 2009 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet ⁽³⁾,
- der henviser til sin beslutning af 10. februar 2010 om ligestilling mellem mænd og kvinder i Den Europæiske Union - 2009 ⁽⁴⁾,
- der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om kønsaspekter ved den økonomiske nedgang og finanskrisen ⁽⁵⁾,
- der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om vurdering af resultaterne af køreplanen for ligestilling mellem kvinder og mænd 2006-2010 og henstillinger for fremtiden ⁽⁶⁾,
- der henviser til sin beslutning af 7. september 2010 om kvindernes rolle i et aldrende samfund ⁽⁷⁾,
- der henviser til sin beslutning af 19. oktober 2010 om kvindelige arbejdstagere i usikre ansættelsesforhold ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ EUT C 233 E af 28.9.2006, s. 130.

⁽²⁾ EUT C 16 E af 22.1.2010, s. 21.

⁽³⁾ EUT C 212 E af 5.8.2010, s. 23.

⁽⁴⁾ EUT C 341 E af 16.12.2010, s. 35.

⁽⁵⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0231.

⁽⁶⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0232.

⁽⁷⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0306.

⁽⁸⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0365.

Tirsdag den 8. marts 2011

- der henviser til forretningsordenens artikel 48,

- der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling og udtalelse fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A7-0031/2011),
 - A. der henviser til, at aktiviteterne som led i det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse i henhold til ovennævnte afgørelse 1098/2008/EF burde have taget hensyn til de forskellige risici og dimensioner af fattigdom og social udstødelse, der opleves af kvinder og mænd; der henviser til, at 85 millioner europæere lever under fattigdomsgrænsen og 17 % af alle kvinder i EU's 27 medlemsstater er klassificeret som fattige; der endvidere henviser til, at antallet af fattige kvinder i løbet af de seneste ti år er steget uforholdsmæssigt meget i forhold til antallet af fattige mænd; der påpeger, at forældres fattigdom ofte fører til børnefattigdom og i alvorlig grad påvirker børn senere i livet,

 - B. der henviser til, at Den Europæiske Union befinder sig i en dyb økonomisk, finansiel og social krise, der især har konsekvenser for kvindernes situation på arbejdsmarkedet såvel som for deres personlige liv, eftersom der er langt større sandsynlighed for, at kvinder befinder sig i usikre ansættelsesforhold, mister deres arbejde og er ringere stillet med hensyn til social sikring; der endvidere henviser til, at personer, der allerede i forvejen risikerer at blive ramt af fattigdom, hvoraf de fleste er kvinder, i økonomiske nedgangstider bliver endnu mere sårbare, navnlig grupper, som allerede står over for mange vanskeligheder,

 - C. der henviser til, at de spareforanstaltninger, som er iværksat i hele EU, vil få særligt alvorlige konsekvenser for kvinder, der er den dominerende faktor i den offentlige sektor både som arbejdstagere og som modtagere af tjenesteydelser,

 - D. der henviser til, at bekæmpelse af fattigdom er et af de fem målbare mål, Kommissionen har foreslået opfyldt som led i Europa 2020-strategien; DER der henviser til, at den integrerede retningslinje 10 i Europa 2020-strategien (Fremme af social integration og bekæmpelse af fattigdom) vil tilskynde til, at der på nationalt plan vedtages politikker med sigte på at beskytte især kvinder mod risikoen for at blive ramt af fattigdom ved at skabe indkomstsikkerhed for eneforsørgere og ældre kvinder,

 - E. der henviser til, at ligestilling er et våben til bekæmpelse af fattigdom blandt kvinder, fordi det har positive konsekvenser for produktivitet og økonomisk vækst og fører til, at et øget antal kvinder deltager på arbejdsmarkedet, hvilket igen har mange sociale og økonomiske fordele,

 - F. der henviser til, at erhvervsfrekvensen for kvinder i gennemsnit ligger på 59,1 %; der henviser til, at der siden 2000 har været en markant forskel i gennemsnitslønnen for mænd og kvinder (på 18 % i EU som helhed og helt op til over 30 % i nogle medlemsstater i 2010), samt at princippet om ligeløn for mænd og kvinder er et af de grundlæggende principper i EU-traktaterne; der henviser til, at det kønsopdelte arbejdsmarked har direkte konsekvenser for kvinder,

 - G. der henviser til, at kvinders risiko for at komme til at leve i ekstrem fattigdom i 16 medlemsstater langt overstiger den tilsvarende risiko for mænd,

 - H. der henviser til, at beskæftigelse ikke i sig selv yder tilstrækkelig beskyttelse mod fattigdom; der henviser til, at flere kvinder end mænd har lavtlønnede job, hvilket primært skyldes kønsopdelingen på arbejdsmarkedet, og at betalinger til sociale sikringsordninger ofte heller ikke i sig selv yder nogen beskyttelse mod ekstrem fattigdom,

 - I. der henviser til, at faren for at blive fastholdt i permanent økonomisk nød og social udstødelse er større, jo længere tid man lever i fattigdom; der henviser til, at foranstaltninger til bekæmpelse af fattigdom derfor ikke blot skal sigte mod at hjælpe de mennesker, der allerede lider ekstreme økonomiske afsavn, men også skal tilstræbe hurtigt at forebygge og imødegå de faktorer, der bevirker, at borgere og især kvinder lever under ekstremt dårlige økonomiske og sociale forhold,

Tirsdag den 8. marts 2011

- J. der henviser til, at der er betydelige alders- og kønsbetingede forskelle i den mængde tid, der bruges til ubetalt arbejde og den daglige indsats inden for pleje og omsorg; der henviser til, at især kvinder varetager størstedelen af den ubetalte arbejdsbyrde,
- K. der henviser til, at universel adgang til serviceydelser til overkommelige priser og af høj kvalitet såsom faciliteter for pasning af børn, ældre og andre afhængige personer, spiller en vigtig rolle, hvis man vil sikre kvinder og mænd samme muligheder for at deltage på arbejdsmarkedet, og som middel til at forebygge og mindske fattigdom,
- L. der henviser til, at ældre mennesker løber en større risiko for at blive ramt af fattigdom end den brede befolkning, og at procentdelen i 2008 lå på omtrent 19 % for personer på 65 år og derover i EU-27; der henviser til, at ældre kvinder befinder sig i en særligt prekær situation, da deres ret til pension ofte afhænger af deres ægteskabelige status (ægtefællebidrag eller ydelser til efterladte), og de sjældent selv har tilstrækkelige pensionsrettigheder på grund af karriereafbrydelser, lønforskelle og andre faktorer, hvilket betyder, at kvinder oftere end mænd rammes af vedvarende og ekstrem fattigdom (22 % af kvinderne på 65 år og derover risikerer at blive ramt af fattigdom i forhold til 16 % for mænds vedkommende),
- M. der henviser til, at kvinder især i landdistrikterne hyppigere end mænd indgår i den uformelle økonomi, fordi de ikke er registreret på det officielle arbejdsmarked eller har kortfristede arbejdskontrakter, der især skaber problemer med hensyn til kvinders sociale rettigheder, herunder rettigheder under graviditet, barselsorlov og amning, optjening af pensionsrettigheder og adgang til social sikring,
- N. der henviser til, at fattigdom er en faktor, der indebærer en øget risiko for kønsbaseret vold, som er en alvorlig barriere for ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at vold i hjemmet, eftersom den ofte fører til tab af arbejde, dårligt helbred og hjemløshed, også kan skubbe kvinder ud i en fattigdomscyklus; der endvidere henviser til, at menneskehandel er en moderne form for slaveri, som i stor stil rammer kvinder og piger, og er en betydelig faktor, som både fremmes af og bidrager til fattigdom,
- O. der henviser til, at vold mod kvinder i alle dens former er en af de mest udbredte krænkelse af menneskerettighederne og ikke kender geografiske, økonomiske eller sociale grænser; der henviser til, at der er tale om et alvorligt problem i EU, hvor hen ved 20-25 % af kvinderne i deres voksentilværelse udsættes for fysisk vold, og over 10 % af kvinderne udsættes for seksuel vold;
- P. der henviser til, at handicappede kvinder diskrimineres familie- og uddannelsesmæssigt, at deres beskæftigelsesmuligheder er begrænsede, og at de sociale ydelser, de modtager, i de fleste tilfælde ikke løfter dem ud af fattigdommen; der henviser til, at medlemsstaterne derfor bør yde handicappede kvinder den særlige pleje, de har behov for, således at de kan nyde deres rettigheder, og foreslå foranstaltninger med henblik på at integrere disse kvinder via supplerende støtteprogrammer,
- Q. der henviser til, at det i stadig større udstrækning er kvinder, der er udsat for fattigdom, navnlig grupper af kvinder med særlige behov, f.eks. handicappede kvinder, ældre kvinder og kvinder, der forsørger et barn alene (navnlig enlige mødre og enker med forsørgelsesberettigede børn), og grupper med øget risiko for udstødelse, f.eks. romakvinder, hvis traditioner indebærer, at det udelukkende er kvinderne, der varetager arbejdet i hjemmet og omsorgsarbejdet, hvilket bevirker, at de alt for tidligt udelukkes fra uddannelse og beskæftigelse, samt indvandrerkvinder; der henviser til, at der er behov for ordentlige arbejdsvilkår, bl.a. beskyttelse af rettigheder, f.eks. en anstændig løn, barselsorlov og ikke-diskriminerende arbejdsforhold, hvilket er af afgørende betydning for disse kvinder,
- R. der henviser til, at Progress-programmet har til formål at støtte en effektiv gennemførelse af princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder og fremme integrationen heraf i EU's politikker, der henviser til, at dette program er et yderst vigtigt redskab i kampen mod feminisering af fattigdommen,
- S. der henviser til, at kvinders forventede levetid er ca. seks år længere end mænds, og at statistikker for EU-27 viser, at mænd gennemsnitligt bliver 76 år og kvinder 82; der henviser til, at dette har væsentlige følger for fattigdommen blandt kvinder, især fordi det er vanskeligere for kvinder end for mænd at få adgang til sociale sikringsordninger og pensionsordninger,

Tirsdag den 8. marts 2011

Feminisering af fattigdommen

1. mener, at forebyggelse og nedbringelse af fattigdom blandt kvinder er en væsentlig bestanddel af det grundlæggende princip om social solidaritet, som Den Europæiske Union har forpligtet sig til som fastsat i artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union, der har som mål at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd, social retfærdighed og beskyttelse og bekæmpelse af social udstødelse og forskelsbehandling;
2. erkender, at »feminiseringen af fattigdommen« betyder, at fattigdom er mere udbredt blandt kvinder end blandt mænd, at kvinders fattigdom er alvorligere end mænds, og at fattigdommen blandt kvinder er stigende;
3. påpeger, at der ifølge Eurostats indikator »risiko for fattigdom« i 2008 var næsten 85 millioner mennesker med fattigdomsrisiko i Den Europæiske Union, og at tallet beregnet ud fra indikatoren »materielle afsavn« skønnes at ville stige til 120 millioner mennesker; mener, at Rådets afgørelse om fattigdomsindikatorer kan give anledning til uklarheder med hensyn til det samlede reduktionsmål, hvor 20 millioner mennesker skal løftes ud af fattigdom og udstødelse senest i 2020 (en reduktion på 23,5 % ifølge Eurostats indikator for fattigdomsrisiko, men kun 16,7 % beregnet ud fra indikatoren »materielle afsavn«); understreger, at flertallet af de fattige er kvinder, hvilket bl.a. skyldes arbejdsløshed, usikre ansættelsesforhold, lave lønninger, et pensionsniveau under eksistensminimum og de udbredte problemer med at få adgang til offentlige serviceydelser af god kvalitet;
4. understreger, at uligheder mellem kønnene hindrer nedbringelse af fattigdommen og sætter mulighederne for økonomisk og menneskelig udvikling på spil;
5. opfordrer medlemsstaterne til at integrere ligestillingsaspektet i alle beskæftigelsespolitikker og særforanstaltninger med henblik på at forbedre adgangen til beskæftigelse, modvirke overrepræsentationen af kvinder i usikre ansættelsesforhold, øge kvinders varige beskæftigelse og fremme deres avancement på arbejdet samt mindske kønsopdelingen af arbejdsmarkedet ved at tackle de direkte og indirekte årsager hertil;
6. påpeger, at fattigdommen blandt kvinder ikke blot er en følge af den nylige økonomiske krise, men også af en række andre faktorer såsom kønsstereotyper, eksisterende kønsbestemte lønforskel, hindringer på grund af manglende forenelighed mellem familie- og arbejdsliv, kvinders længere levealder og generelt de forskellige former for kønsdiskrimination, der navnlig rammer kvinder;
7. minder om, at Kommissionen har udnævnt 2010 til europæisk år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse for at bekræfte og styrke Unionens politiske forpligtelse til at opnå afgørende fremskridt i fattigdomsbekæmpelsen og anerkende den grundlæggende ret for de personer, der er ramt af fattigdom eller social udstødelse, til at leve et værdigt liv og deltage fuldt ud i samfundet;
8. erindrer om, at det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse 2010 ikke blot skulle tage form af en mediekampagne, men være et initiativ, der kunne bidrage til yderligere at stimulere flerdimensionale politikker mod fattigdom og mere avancerede fattigdomsindikatorer; anmoder derfor Kommissionen om at foretage en kritisk gennemgang af, hvilke nye foranstaltninger medlemsstaterne har truffet i denne forbindelse for at overvinde fattigdom og social udstødelse;
9. mener, at det på både EU-plan og nationalt plan er nødvendigt at opretholde en fast målsætning om at gøre yderligere fremskridt hen imod ligestilling mellem kønnene via strategier til opfølgning af Kommissionens køreplan for ligestilling mellem kvinder og mænd, den europæiske ligestillingspagt, som Det Europæiske Råd har vedtaget, og de rammer for indsatsen på ligestillingsområdet, som arbejdsmarkedets parter på europæisk plan har fastlagt;

Tirsdag den 8. marts 2011

10. understreger, at ligestilling er en af forudsætningerne for bæredygtig vækst, beskæftigelse, konkurrencedygtighed og social samhørighed;

11. opfordrer Kommissionen og Rådet til at tage behørigt hensyn til de krav, Parlamentet har stillet i sine beslutninger af henholdsvis 15. november 2007 om status over den sociale virkelighed ⁽¹⁾, af 9. oktober 2008 om fremme af social integration og bekæmpelse af fattigdom, herunder børnefattigdom, i EU ⁽²⁾, af 6. maj 2009 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, og af 20. oktober 2010 om mindsteindkomstens betydning for bekæmpelse af fattigdom og fremme af et samfund med plads til alle ⁽³⁾, når de udformer politikker og foranstaltninger for næste fase i den åbne koordinationsmetode inden for social integration og social beskyttelse, strategien for social integration og »Europa 2020«- flagskibsinitiativet for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, og i den forbindelse inddrager alle interessenter i en partcipatorisk proces;

12. tager Kommissionens meddelelse om en strategi for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015 til efterretning; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at lade kønsaspektet indgå som en nøglefaktor i alle fælles politikker og nationale programmer med henblik på at udrydde fattigdom og bekæmpe social udstødelse;

13. glæder sig over Kommissionens initiativ »En europæisk platform mod fattigdom«; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme kønsaspektet som led i denne platform;

14. opfordrer Kommissionen til at styrke EU-strategien for social integration og social beskyttelse i overensstemmelse med det ovennævnte initiativ »En europæisk platform mod fattigdom« og intensivere indsatsen for at forbedre navnlig eneforsørgernes situation for at give dem mulighed for at få en værdig tilværelse;

15. påpeger, at arbejdsløsheden og den sociale nød som følge af den økonomiske krise er i stadig vækst i en række medlemsstater og rammer unge og ældre, mænd og kvinder samt deres familier på forskellig vis, og opfordrer derfor EU og medlemsstaterne til at forstærke deres indsats og træffe særlige foranstaltninger til at udrydde fattigdom og bekæmpe social udstødelse, navnlig fattigdom blandt kvinder og dennes direkte følger for familielivet, fordi fattigdom og social udstødelse udgør en krænkelse af menneskerettighederne og rammer mindst en ud af seks europæiske borgere; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at lægge særlig vægt på beskyttelse af de mest sårbare grupper (eneforsørgere, familier med tre eller flere børn, handicappede, etniske minoriteter, især romaer, beboere i de mest ugunstigt stillede mikroregioner, personer med nedsat arbejdsevne og unge uden erhvervs erfaring); er af den overbevisning, at adgang til uddannelse og til arbejdsmarkedet samt deltagelse i samfundslivet er nødvendigt for en værdig tilværelse; opfordrer EU og medlemsstaterne til at sikre, at der træffes foranstaltninger til at udrydde børnefattigdom, og at alle børn får lige muligheder i livet;

16. påpeger, at kvindernes integration på arbejdsmarkedet i de seneste årtier indikerer, at recessionen ikke blot har større direkte indvirkning på kvinderne selv, men også på husstandene, hvor indkomsterne vil blive betydeligt påvirket af kvindernes tab af arbejdspladser; understreger, at arbejdsløsheden blandt kvinder kan forventes at stige uforholdsmæssigt meget, når der meldes om nedskæringer i de offentlige budgetter, eftersom uforholdsmæssigt mange kvinder er ansat i uddannelses-, sundheds- og servicesektoren;

17. tilskynder Kommissionen og medlemsstaterne til at indføre de indikatorer for kvinder og fattigdom, som er udarbejdet i forbindelse med Beijing-handlingsprogrammet, og bruge dem som redskab til at følge de overordnede sociale, økonomiske og beskæftigelsesmæssige politikkers konsekvenser med hensyn til nedbringelse af fattigdommen; opfordrer medlemsstaterne til at finde frem til mere hensigtsmæssige metoder til måling af fattigdom blandt kvinder;

18. henstiller til Kommissionen og medlemsstaterne at fremlægge systematiske kønsopdelte data og oplysninger i de nationale indberetninger og den fælles årsrapport om social beskyttelse og social integration;

⁽¹⁾ EUT C 282 E af 6.11.2008, s. 463.

⁽²⁾ EUT C 9E af 15.1.2010, s. 11.

⁽³⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0375.

Tirsdag den 8. marts 2011

19. henstiller til Kommissionen og medlemsstaterne at indføre nye individuelle indikatorer for kvinder og fattigdom og bruge dem som redskab til at følge de overordnede sociale, økonomiske og beskæftigelsesmæssige politikkers konsekvenser for kvinder og fattigdom;
20. understreger, at det er nødvendigt at nå til enighed om opfølgningen på charteret om kvinders rettigheder, baseret på en omfattende høring af Europa-Parlamentet og under hensyntagen til synspunkterne hos arbejdsmarkedets parter og i civilsamfundet, med henblik på at fremme mekanismer, som kan skabe ligestilling mellem kønnene inden for alle aspekter af det sociale, økonomiske og politiske liv;
21. gør især opmærksom på nødvendigheden af at fortsætte forsknings- og analysearbejdet vedrørende fænomenet »feminisering af fattigdom«; anmoder Kommissionen og Eurofound om at samarbejde med Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder og indlede et målrettet forskningsarbejde med henblik på bl.a. at evaluere den globale krises konsekvenser for kvinder;
22. henstiller til medlemsstaterne at sikre, at alle, især unge og ældre, har adgang til basal pleje og omsorg;
23. henstiller til medlemsstaterne at sikre, at ældre kvinder, der lider af alderstypiske sygdomme, har adgang til præventiv og diagnostisk medicin med henblik på at bekæmpe social udstødelse og fattigdom;
24. henstiller til medlemsstaterne at gøre det lettere for indvandrerkvinder at søge lægehjælp i forbindelse med sygdomme, der skyldes andre spisevaner og rituelle handlinger; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til i overensstemmelse hermed at fastlægge en sundhedspolitik, som tager sigte på at bekæmpe og forebygge forskellige former for praksis, som er farlige for kvinders helbred, og som også kan medføre social udstødelse og fattigdom;
25. henstiller til medlemsstaterne at sikre, at kønsrelaterede politikker og EU-principper bringes i anvendelse på alle planer, lokalt såvel som nationalt;
26. erindrer om, at bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse skal ske både i og uden for Den Europæiske Union med henblik på at opfylde Den Europæiske Unions og medlemsstaternes forpligtelse til at nå FN's årtusindudviklingsmål senest i 2015;

Bekæmpelse af fattigdom blandt kvinder ved hjælp af arbejdsmarkedspolitik og social sikring

27. opfordrer medlemsstaterne til at indføre specifikke programmer til fremme af aktiv integrering eller reintegration af kvinder på arbejdsmarkedet og konkrete muligheder for livslang uddannelse med henblik på at opbygge de kompetencer og kvalifikationer, såsom selvstændiggørelse, opbygning af selvtillid og kapacitetsopbygning, som der er behov for i lyset af EU 2020-strategien, der lægger vægt på projekter og programmer med sigte på en miljømæssig omlægning, f.eks. inden for sektoren for vedvarende energi, på arbejdspladser i forskningssektoren og i teknologiintensive job, med henblik på at skabe en ny og bæredygtig økonomi; opfordrer, for ikke yderligere at forværre kvindernes usikre stilling på arbejdsmarkedet, til, at der tages hensyn til familiemæssige forpligtelser, når det besluttes, hvilke arbejdstagere der skal afskediges, da det i mange situationer er kvinderne, der har forældremyndigheden over børnene;
28. minder om de store forskelle, der findes mellem indbyggerne i henholdsvis landdistrikter og byområder, når det gælder adgangen til uddannelse, beskæftigelse og arbejdets kvalitet; anser det for meget vigtigt, at alle disse indbyggere og navnlig de yngste og mest udsatte får en ordentlig uddannelse, det være sig erhvervs- eller universitetsuddannelse, og opfordrer derfor medlemsstaterne og Kommissionen til at støtte disse grupper via et effektivt system med aktive politikker og passende uddannelsesforanstaltninger, således at de hurtigt kan tilpasse sig arbejdsmarkedets krav;
29. påpeger, at den sociale sikring, arbejdsmarkedspolitikkerne og socialpolitikken yder vigtige bidrag til at mindske omfanget og varigheden af den økonomiske krise ved at stabilisere arbejdsmarkedet og forbrugeret, og at den sociale sikring har en stabiliserende virkning på både indtægts- og udgiftssiden;

Tirsdag den 8. marts 2011

30. anser en aktiv arbejdsmarkedspolitik (f.eks. uddannelse på arbejdspladsen og anden erhvervsrettet uddannelse) for at være et meget vigtigt bidrag til fattigdomsforebyggelse og en proces, hvori arbejdsmarkedets parter spiller en afgørende rolle; mener desuden, at en proaktiv arbejdsmarkedspolitik (i form af f.eks. erhvervspraktik for unge, beskyttede værksteder og arbejdspladser) også spiller en afgørende rolle for at sikre balancen på og lette adgangen til arbejdsmarkedet og fastholde beskæftigelsen for ugunstigt stillede grupper;

31. understreger behovet for at skabe gennemsigtige lovgivningsmæssige rammer for atypiske ansættelsesformer, der kan sikre forsvarlige arbejdsvilkår og en anstændig løn, idet opnåelsen af beskæftigelse er en katalysator for bekæmpelse af fattigdom;

32. mener, at integrering af kvinder på arbejdsmarkedet er en af nøglerne til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse; understreger, at det er vigtigt at støtte skabelsen af nye job, fremme supplerende uddannelse og erhvervsuddannelse for kvinder, der risikerer at blive ramt af fattigdom, og styrke arbejdsformidlingen;

33. erkender, at der er en direkte sammenhæng mellem økonomisk ulighed og kvinders afhængighed, samt at der stadig findes uligheder mellem mænd og kvinder med hensyn til adgangen til uddannelse, det familiemæssige ansvar og familiens underhold generelt, og beklager den stadig eksisterende lønforskel mellem de to køn og de deraf følgende negative konsekvenser;

34. understreger, at kvinder i tilfælde af arbejdsløshed har en større risiko for ikke at finde ny beskæftigelse, og at der også er større sandsynlighed for, at de stilles dårligere i forbindelse med ansættelse, fordi andelen af usikre ansættelsesforhold og ufrivilligt deltidsarbejde er større blandt kvinder, eller fordi de fortsat aflønnes dårligere end mænd;

35. påpeger, at behovet for at begrænse lønforskellen mellem mænd og kvinder nyder bred anerkendelse i Europa ifølge Eurobarometers undersøgelse »Gender equality in the EU in 2009«;

36. henstiller til Kommissionen og medlemsstaterne at træffe de nødvendige foranstaltninger til at fjerne de kønsbetingede uligheder på beskæftigelsesområdet som led i EU 2020-strategien; opfordrer på det kraftigste til, at der opstilles et mål om at nedbringe lønforskellen mellem kvinder og mænd med 1 % hvert år, således at man når op på en reduktion på 10 % inden 2020 og sikrer kvinder fuld løn under lovbestemt barselsorlov som anbefalet i Parlamentets holdning herom af 20. oktober 2010 ⁽¹⁾, da dette vil være med til at fjerne de kønsbetingede uligheder på beskæftigelsesområdet; understreger endvidere, at der er behov for en positiv indsats for at øge kvinders repræsentation i politiske og økonomiske beslutningstagende organer og i virksomhedernes ledelser;

37. konstaterer, at kvindelige iværksætteres lånemuligheder er begrænsede, hvilket er en stor hindring for deres faglige udvikling og økonomiske uafhængighed og strider mod princippet om ligebehandling;

38. opfordrer de politiske beslutningstagere, både i EU og på nationalt plan, til at basere deres politiske svar med henblik på at begrænse de negative følger af den økonomiske krise på en kønsopmærksom analyse af arbejdsmarkedet samt på systematiske vurderinger og evalueringer af de kønsspecifikke konsekvenser;

39. opfordrer Kommissionen til at fortsætte de initiativer, der har til formål at anerkende den uformelle økonomi og sætte tal på værdien af »hverdagens økonomi« ved at gøre brug af kønsspecifikke tilgange i overensstemmelse med projektet »Hinsides BNP«, som Kommissionen har iværksat; opfordrer medlemsstaterne til at betale passende sociale ydelser til kvinder og mænd, som tager sig af ældre, syge eller handicappede slægtninge, og til ældre kvinder, som oppebærer en særlig lav pension;

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets holdning af 20. oktober 2010 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/85/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer (P7_TA(2010)0373).

Tirsdag den 8. marts 2011

40. opfordrer Kommissionen til at revidere den eksisterende lovgivning vedrørende gennemførelsen af princippet om lige løn for mænd og kvinder, jf. Parlamentets beslutning af 18. november 2008 ⁽¹⁾ (et lovgivningsinitiativ med anmodning til Kommissionen om at forelægge et passende forslag inden udgangen af 2009);

41. påpeger, at det er overordentlig vigtigt at revidere den makroøkonomiske politik og social- og arbejdsmarkedspolitikken for at sikre kvinder økonomisk og social retfærdighed, revurdere metoderne til fastsættelse af fattigdomsprocenten og udvikle strategier til fremme af en retfærdig indkomstfordeling, sikre anstændige minimumsindkomster, lønninger og pensioner, skabe flere job af høj kvalitet med tilhørende rettigheder til kvinder, sikre alle kvinder og unge piger adgang til offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet, forbedre den sociale sikring og udbuddet af lokale servicefaciliteter, navnlig vuggestuer, børnehaver og andre former for førskolecentre, daginstitutioner, lokale fritidshjem, familiestøttecentre og centre for alle generationer, som til overkommelige priser skal gøres tilgængelige for alle kvinder, mænd, mindreårige og ældre og skal kunne forenes med et fuldtidsarbejde;

42. opfordrer medlemsstaterne til at oprette rådgivningscentre, der skal have til opgave at opdage og bekæmpe udnyttelse af kvindelige arbejdstagere, hvilket er en af hovedårsagerne til fattigdom og social udstødelse;

43. henstiller til medlemsstaterne at overveje at revidere de sociale sikringsordninger for at individualisere rettighederne inden for pension og sociale sikringsordninger og afskaffe »familieforsørgerfordelen« og sikre lige pensionsrettigheder;

44. fremhæver den positive virkning, som ligestillingen mellem mænd og kvinder har på den økonomiske vækst; gør opmærksom på, at beregningerne i flere undersøgelser viser, at BNP ville stige med 30 %, hvis kvinders beskæftigelses-, deltidsbeskæftigelses- og produktivetsrate svarede til mænds, hvilket ikke alene ville komme økonomien som helhed til gode, men også mindske mange kvinders risiko for at blive ramt af fattigdom;

45. opfordrer under henvisning til den store risiko for, at vedvarende fattigdom overføres fra forældre til børn og derved væsentligt forringer sidstnævntes muligheder for at få et bedre liv, Kommissionen og Rådet til hurtigst muligt at iværksætte en strategi, der sigter på at opnå en halvering af børnefattigdommen inden 2012 og mere generelt at bryde fattigdomsspiralen; understreger i den forbindelse behovet for at integrere børns individuelle rettigheder i alle EU-politikker og træffe foranstaltninger med henblik på at overvåge og evaluere de skridt, der tages for at gøre en ende på børnefattigdom, at fastlægge og udvikle prioriterede foranstaltninger, at øge dataindsamlingen og yderligere at udvikle fælles indikatorer på EU-plan; mener, at det i denne forbindelse er vigtigt at gøre det lettere for eneforsørgere at få adgang til og vende tilbage til arbejdsmarkedet samt tilvejebringe velfærdsordninger for eneforsørgerfamilier på baggrund af disses specifikke problemer, samtidig med at der også sikres konkret støtte til store familier; mener, at børn fra fattige hjem, hvor ingen har arbejde, skal have særlig opmærksomhed og støtte for at forebygge fattigdom i fremtiden;

46. anmoder de relevante nationale myndigheder om at revidere deres indvandringspolitikker med henblik på at fjerne strukturelle hindringer for migranternes fulde deltagelse på arbejdsmarkedet, indsamle data om de fremskridt, der er gjort i relation til forskelsbehandlingen af udsatte grupper, og vurdere virkningerne af udgiftsnedskæringer, der påvirker adgangen til sundhed, uddannelse og social beskyttelse;

47. noterer sig Rådets afgørelse af 17. juni 2010 om at overlade det til medlemsstaterne i samarbejde med regionerne at fastsætte deres nationale mål for reduktion af antallet af mennesker, der er i risiko for fattigdom og udstødelse med udgangspunkt i en eller flere af de tre indikatorer, Rådet har vedtaget; mener, at medlemsstater, der udelukkende anvender indikatoren »arbejdsløse husstande«, risikerer systematisk at negligere problemer såsom fattigdom hos beskæftigede, energifattigdom, fattigdom hos enlige forældre, børnefattigdom og social udstødelse; henstiller til medlemsstaterne, at de ikke misbruger deres frihed til vælge indikatorer til at sætte mål for fattigdomsbekæmpelse, som er lettere at opfylde; henleder opmærksomheden på de problemer, som gør sig gældende for millioner af pensionister i EU, hvis pensioner ikke er tilstrækkelige til at få økonomien til at løbe rundt og dække deres særlige aldersrelaterede behov, navnlig som følge af de store udgifter til medicin og lægebehandling; understreger, at skole- og universitetsuddannelse for de mest udsatte grupper bør være en prioriteret målsætning, og at hver medlemsstat bør fastsætte mål herfor;

⁽¹⁾ EUT C 16 E af 22.1.2010, s. 21.

Tirsdag den 8. marts 2011

48. påpeger, at da lige og fuld deltagelse i det økonomiske, politiske og sociale liv bør betragtes som en individuel rettighed, bør politikker for aktiv social integration anvende en helhedstilgang til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, navnlig ved at sikre fuld adgang til sociale tjenester af høj kvalitet og tjenester af almen (økonomisk) interesse for alle;

49. understreger behovet for, at der på nationalt plan udarbejdes passende strategier for integration på arbejdsmarkedet og erhvervsuddannelse samt særlige skatteordninger for eneforsørgerfamilier som led i kampen mod fattigdom, børnefattigdom og social udstødelse;

50. understreger behovet for, at der træffes foranstaltninger på nationalt plan og EU-plan med henblik på at bekæmpe forskelsbehandling i forbindelse med jobadgang og lønpolitik;

51. opfordrer Kommissionen til nøje at undersøge hindringer for social integration som f.eks. energifattigdom, økonomisk udstødelse og hindringer for adgangen til informations- og kommunikationsteknologi (ikt);

52. understreger betydningen af at koordinere politikkerne for bekæmpelse af arbejdsløshed og social udstødelse på alle forvaltningsniveauer for effektivt at kunne bekæmpe fattigdommen;

53. opfordrer medlemsstaterne til at lette adgangen til uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer for indvandrere og etniske mindretal, hvilket vil lette deres deltagelse på arbejdsmarkedet;

Forenelighed mellem familie- og arbejdsliv for kvinder, som lever i eller trues af fattigdom

54. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at fremme foreningen af arbejde og familieliv, således at kvinder, der er i risiko for fattigdom får mulighed for at forfølge en karriere med fuldtidsbeskæftigelse, eller give adgang til deltidsbeskæftigelse eller andre fleksible former for beskæftigelse, herunder ordninger med deltidsbeskæftigelse i perioder, hvor man påtager sig en plejerolle, men som sidenhen kan ændres;

55. understreger, at en tredjedel af eneforsørgerfamilierne i Europa lever i fattigdom;

56. opfordrer medlemsstaterne til, i forbindelse med ovennævnte proces med at ændre Rådets direktiv 92/85/EØF, at tage de nødvendige skridt til at forhindre, at kvindelige arbejdstagere afskediges under graviditet eller barsel; opfordrer medlemsstaterne til aktivt at træffe foranstaltninger til forebyggelse af forskelsbehandling af gravide kvinder på arbejdsmarkedet samt foranstaltninger, der skal sikre, at det at være mor ikke påvirker kvindelige arbejdstageres pensionsrettigheder, og at pensionsniveauerne ikke påvirkes af, at kvinderne har taget barselsorlov;

57. minder medlemsstaterne om, at tilvejebringelse af passende børnepasningsordninger er en grundlæggende del af ligestillingen på arbejdsmarkedet; beklager, at Det Europæiske Råds mål om pasningsfaciliteter for børn i førskolealderen fastlagt i Barcelona i 2002, som tilstræber at tilbyde børnepasning for mindst 90 % af alle børn i aldersgruppen fra tre år til den skolepligtige alder og for mindst 33 % af alle børn under tre, og som har opstillet mål frem til 2010, er langt fra opfyldt; henstiller til Rådet og medlemsstaterne at forny og opfylde deres forpligtelser i forbindelse med Barcelonamålene om tilvejebringelse af tilgængelige og økonomisk overkommelige børnepasningsfaciliteter af høj kvalitet og udvikle nye mål for pasning af plejekrævende personer; opfordrer derfor medlemsstaterne til, navnlig gennem økonomisk støtte, at forbedre adgangen til de offentlige børnepasningsordninger og give virksomhederne incitamentter til at etablere egne, interne ordninger;

58. opfordrer medlemsstaterne til at træffe målrettede foranstaltninger for at sikre, at kvinder i et ugunstigt miljø har lige adgang til det offentlige sundhedsvæsen - især til primær sundhedspleje (herunder sundhedspleje af mødre og børn) som fastlagt af Verdenssundhedsorganisationen - og til gynækologisk-obstetrisk sundhedspleje, anstændige boliger, retsvæsen, almen uddannelse og erhvervsuddannelse, livslang læring, sport og kultur, for at undgå, at kvinder forlader skolen i utide og for at muliggøre en problemløs overgang fra skole til arbejdsmarked;

Tirsdag den 8. marts 2011

59. opfordrer medlemsstaterne til at udarbejde passende foranstaltninger til at støtte teenagemødre, som ofte har svært ved at finde arbejde, og som lever i fattigdom på grund af deres ofte lave uddannelsesniveau og sociale fordomme;

Bekæmpelse af fattigdom blandt ældre kvinder

60. understreger, at kvinder, og navnlig ældre kvinder, i højere grad end mænd risikerer et liv i fattigdom, hvis socialsikringsordningerne bygger på princippet om fast, lønnet beskæftigelse; påpeger, at kvinder i nogle tilfælde ikke opfylder dette krav på grund af afbrydelser i beskæftigelsen, og at de straffes på grund af forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, især som følge af lønforskel, barselsorlov og deltidsbeskæftigelse, eller fordi de har taget en pause fra arbejdsmarkedet eller er stoppet med at arbejde for at påtage sig familiemæssige opgaver eller har arbejdet i deres ægtefælles virksomhed, navnlig inden for det private erhvervsliv og landbruget, uden aflønning og uden tilknytning til sociale sikringsordninger; opfordrer medlemsstaternes regeringer til at anerkende omsorgen for børn og sikre, at børnepasningsperioder tæller med i pensionsammenhæng, således at kvinder kan opnå fuld pension; henstiller, at medlemsstaterne sørger for, at kvinder sikres passende pensioner;

61. opfordrer medlemsstaterne til at tage skridt til at sikre kvinder en retfærdig adgang til pensions- og socialsikringsordninger, hvor der er taget hensyn til kvinders længere forventede levetid, og drage omsorg for, at princippet om ligebehandling af kvinder og mænd anvendes konsekvent i pensionsforsikringsordninger, for at mindske de kønsrelaterede forskelle i pensioner;

62. henstiller til medlemsstaterne at tilvejebringe passende social sikring for kvinder, der har ansvaret for at passe syge, ældre eller handicappede familiemedlemmer, og for ældre kvinder, der oppebærer en særlig lav pension.

Risikoen for fattigdom som følge af kønsbaseret vold

63. understreger, at vold mod kvinder, der rammer såvel ofrene som voldsudøverne uanset alder, uddannelse, indkomstniveau eller position i samfundet, stadig er et stort problem på EU-plan, som i stigende grad indvirker på risikoen for marginalisering, fattigdom og social udstødelse og kan være en hindring for kvinders økonomiske uafhængighed, sundhed og adgang til arbejdsmarked og uddannelse; opfordrer endnu en gang Kommissionen til at udpege et europæisk år for bekæmpelse af vold mod kvinder;

64. opfordrer medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre en behørig registrering, analyse og undersøgelse af, hvilke faktorer der udløser vold i hjemmet, således at der straks kan udarbejdes politikker til at forhindre denne vold og håndtere konsekvenserne heraf, blandt andet ved at oprette krisecentre for kvinder, der er udsat for vold i hjemmet;

65. understreger, at der på europæisk plan er behov for at optrappe indsatsen for at udrydde menneskehandel og seksuel udnyttelse via et snævrere retsligt og politimæssigt samarbejde; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at udrydde holdninger og praksis med oprindelse i sædvane og tradition, herunder kønslemlestelse af kvinder, tidlige ægteskaber, tvangsægteskaber og æresforbrydelser;

66. opfordrer medlemsstaterne til at indføre nationale planer til bekæmpelse af alle former for vold mod kvinder, hvor sådanne ikke allerede findes, og sikre en løbende og systematisk kontrol med udviklingen af foranstaltninger for således at få fastlagt en lovgivning til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder, der lever op til de højeste standarder, og tilvejebringe tilstrækkelige midler til at støtte og beskytte ofre for vold og dermed forebygge og mindske fattigdom;

67. erkender desuden, at en af måderne at mindske den kønsbaserede vold på kan være at finde fornuftige løsninger på problemet vedrørende fattigdom blandt kvinder, eftersom kvinder, der lever i fattigdom, løber en større risiko for at blive udsat for overgreb;

Tirsdag den 8. marts 2011

68. påpeger, hvor vigtigt det er, at medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder tager skridt til at hjælpe kvinder, der har været udsat for kønsbaseret vold, med at blive reintegreret på arbejdsmarkedet, ved f.eks. at bringe ESF eller Progress-programmet i anvendelse;

69. opfordrer medlemsstaterne til at træffe kønsspecifikke foranstaltninger med henblik på at løse spørgsmål, som ikke udelukkende har rod i indkomstmæssig fattigdom, men også i kulturelle forhold, deltagelse i det sociale og politiske liv og sociale netværk;

Den sociale dialog og civilsamfundet i bekæmpelsen af fattigdom blandt kvinder

70. understreger den vigtige rolle, som en struktureret social dialog spiller i bekæmpelsen af fattigdom blandt kvinder; påpeger i denne forbindelse, at det er nødvendigt at forbedre betingelserne for at deltage i og samarbejde med kvindeorganisationer, andre ngo'er og relevante aktører og civilsamfundet generelt;

71. mener, at en reel dialog bør sigte mod at give medlemmer af de mest udsatte grupper mulighed for sammen med de nationale myndigheder og EU's forvaltningsmyndigheder at udveksle synspunkter og bidrage til bekæmpelse af ekstrem fattigdom, hvilket kunne tjene som et konkret eksempel på den allerbedste praksis på EU-plan på dette område;

72. opfordrer Kommissionen til at fastholde de midler, som civilsamfundsorganisationerne kan bruge til bekæmpelse og mindskelse af følgerne af fattigdom blandt kvinder;

Sikring af midler til fattigdomsbekæmpelse

73. understreger strukturfondenes, og især Den Europæiske Socialfonds, store betydning som vigtige redskaber til at hjælpe medlemsstaterne med at bekæmpe fattigdom og social udstødelse; opfordrer medlemsstaterne til at iværksætte flere samfinansierede foranstaltninger med sigte på serviceydelser såsom faciliteter for pasning af børn, ældre og andre afhængige personer, og i den forbindelse også afprøve nye former for offentligt-privat organisatorisk og finansielt samarbejde og nye ordninger for et sådant samarbejde; henstiller til medlemsstaterne at sikre, at de tildelte midler anvendes retfærdigt og forsvarligt;

74. understreger betydningen af at udvikle det juridiske begreb fælles ejerskab med henblik på at sikre, at kvinders rettigheder i landbrugssektoren respekteres fuldt ud, at de ydes tilstrækkelig social beskyttelse, og at deres arbejdsindsats anerkendes; understreger endvidere, at det er nødvendigt at ændre forordningen om Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) ⁽¹⁾, således at det bliver muligt, som det er tilfældet med Den Europæiske Socialfond (ESF), at træffe proaktive foranstaltninger til støtte for kvinder i den fremtidige programperiode 2014-2020, hvilket var muligt i tidligere perioder, men ikke er det i dag, en foranstaltning, der vil have en meget gavnlig virkning på kvinders beskæftigelse i landområder;

75. glæder sig endvidere over oprettelsen af den europæiske mikrofinansieringsfacilitet til fordel for beskæftigelse og social integration; slår i den forbindelse til lyd for skræddersyede foranstaltninger, især faglig bistand og ledsagende foranstaltninger, der specifikt har til formål at sikre, at kvinder, som har vanskeligt ved at komme ud på arbejdsmarkedet, eller som ønsker at etablere sig som selvstændige eller starte egen mikrovirksomhed, får øget og lettere adgang til mikrofinansiering;

*

* *

76. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes parlamenter og regeringer.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT L 277 af 21.10.2005, s. 1).